

KIYMETİNİ BİLEMEDİĞİMİZ İMKÂNLAR*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smil'lâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Hamden kemâ yenbağî licelâli vechihî ve li-azîmi sultânih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayri halkihî seyyidinâ ve senedîna ve mededinâ muhammedini'lmustafâ... Ve âlihî ve sahbihî ve men tebihû bi ihsânin bi's-sıdkı ve'l-vefâ... Emmâ ba'd:

Aziz ve muhterem cemaat-ı müslimîn!

Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlelizden razı olsun... Ramazanınızı hayırlı ve feyizli geçirmeyi, kârlı bitirmeyi nasip eylesin... Oruçlarımızı, namazlarımızı ve Kur'an'larımızı, zikirlerimizi, en yüksek mükâfatlarla mükâfatlandırısın... İki cihanda sevdiklerimizle beraber cümlelizizi, cümlemizi aziz ve mes'ud ve bahtiyar eylesin... Cennetiyle cemaliyle müşerref eylesin...

a. Allah-u Teâlâ'nın Lütfu ve Keremi

Allah-u Teâlâ Hazretleri, çok büyük lütf, kerem, ikram, ihsan sahibi. Lütf u keremi bol, ihsanı, ikramı son derece yüksek... Kullarının ihlâslarına göre, yaptıkları ibadetlere, tâatlere tahmin edilmeyecek kadar büyük ikramlar, büyük lütuflar, büyük mükâfatlar ihsan ediyor, veriyor. Birkaç misalle açıklıyayım:

Mesela; bir kul, hayırlı, sevaplı, Allah'ın rızasına uygun, güzel bir iş yapmağa niyet ettiği zaman,

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

yaparsa bire on veriyor. Yani, on misli fazlasıyla mükâfatlandırıyor onu. Bazen, on mislinden de fazla, yetmiş misli, bazen, yedi yüzden fazla veriyor.

Bu mükâfat, yapılan güzel işin yapılışındaki güzelliğe, o işin yapılmasındaki sonucun genişliğine, yapan insanın kalbinin pırıl pırıl pak olmasına, aklının, niyetinin, temiz olmasına göre değişir.

Niyet ettiği halde yapamazsa, o zaman da gene mükâfat veriyor! Çünkü niyetlendi. “Yarın ben hasta ziyaret edeyim!” dedi, ama misafiri geldi, hasta ziyaretine gidemedi. Hasta ziyaretine gitmiş gibi, Allah o sevabı veriyor ona... Niyet eder de yapamazsa, sırf niyetinden dolayı gene sevap alıyor.

Niyet ettiğini yapabilirse, bire on, bire yetmiş, bire yedi yüz, kalite, kalite mükâfat alıyor.

“—Bir kumaşın metresi kaç lira, kaç dolardır?” desem size, gülersiniz bana...

“—Hocam! Kumaş var metresi iki dolara, kumaş var yirmi dolara, kumaş var metresi iki yüz dolara...” dersiniz.

Kalite farkıdır bu. İbadetlerde de kalite farkı olduğundan, sevaplar değişiyor.

Başka bir misal: Biz camide namaz kılıyoruz, Allah sevap veriyor namaza... Evde namaz kılıyor insan, gene sevap veriyor. Ama ne kadar? Camide evdekine verdiği kadar, yirmi yedi kat fazlasını veriyor. Yirmi yedi kat fazla sevap alıyorsunuz, namazı camide kıldığınız için.

Kadınların evde işleri olur; kadının kocasına hizmeti, çocuğuna hizmeti ibadettir. Çocuğunu doyurması, altını temizlemesi, hepsi sevaplıdır. Ona bir şey demiyoruz. Ama erkeğin evde namaz kılmasıyla, burada namaz kılması arasında bir fark var mı?

Birisi bana Ankara’da geldi dedi ki:

“—Hocam! Kusura bakma! Ben sizin geldiğiniz mescide gelemiyorum; sabahları beraber namaz kılamıyoruz, evde kılıyorum. Evde imamlık yapıyorum, bizim çoluk çocuk da namaz kılmış oluyor.”

İyi ama, camiye gelersen sevap yirmi yedi kat fazla. Sonra camiye attığın her adım için, bir derece, bir hasene veriyor Allah... Her adım için, bir günah siliniyor düşüyor aşağıya, bir derece puan kazanılıyor. Ne kadar uzaktan gelirse sevabı o kadar çok oluyor. İnşallah!

Eğer Peygamber Efendimizin şehrine gitmiş olsaydık, Medine-i Münevvere’de Mescid-i Saadet’te namaz kılsaydık, başka yerlerde kıldığımız namazdan bin kat fazlasını alacaktık. Niye gidiyor bu insanlar hacca, umreye? Bu kadar masraf yapıyorlar, gidiyorlar. Niçin? Peygamber Efendimizin mescidinde, içeriye girerken yukarı kısmına bir hadis-i şerif yazmış ecdadımız:¹

¹ Buhârî, *Sahîh*, c.I, s.398, no:1133; Müslim, *Sahîh*, c.II, s.1012, no:1394; Tirmizî, *Sünen*, c.II, s.147, no:325; Neseî, *Sünen*, c.5, s.213, no:2898; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.450, no:1404; İmam Mâlik (Rivâyet-i Yahya), *Muvatta’*, c.I, s.196, no:462; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.256, no:7475; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.IV, s.505, no:1625; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.II, s.164, no:1588; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.11, s.27, no:6165; Beyhakî, *Şu-*

abü'l-İman, c.III, s.484, no:4139; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.246, no:10056; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.390, no:3882; Dârimî, *Sünen*, c.1, s.388, no:1420; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.V, s.123, no:9142; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.343; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.I, s.456, no:530; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.433, no:2950; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.371, no:7622; Hamîdî, *Müsned*, c.II, s.419, no:940; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.IV, s.119, no:2883; Ebû Hüreyre RA'dan.

Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.V, s.12, no:9138; Katâde RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.5, no:16162; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.IV, s.499, no:1620; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.195, no:1367; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.485, no:4142; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.246, no:10058; Bezzâr, *Müsned*, c.VI, s.156, no:2196; Heysemî, *Müsnedü'l-Hâris*, c.I, s.470, no:398; Abdullah ibn-i Zübeyr RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.VII, s.156, no:2473; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.IV, s.322, no:1395; Neseî, *Sünen*, c.IX, s.331, no:2848; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.29, no:4838; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.X, s.163, no:5787; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.251, no:1826; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.388, no:1419; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.246, no:10057; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.390, no:3880; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.227, no:5510; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Neseî, *Sünen*, c.IX, s.331, no:2849; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.334, no:26878; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.23, s.424, no:1028; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.24, no:7113; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.V, s.121, no:9135; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.390, no:3881; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.IV, s.228, no:2037-31; Meymûne RA'dan.

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VIII, s.146, no:4691; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.II, s.147, no:7516; İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.II, s.83, no:550; Hz. Aişe RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.177, no:3908; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.288, no:6461; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.80, no:16777; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.132, no:1558; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.335, no:7412; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.128, no:950; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.9, no:3434; Cübeyr ibn-i Mut'im RA'dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.IV, s.323, no:1396; Ahmed ibn-i Hanbel,

صَلَاةٌ فِي مَسْجِدِي هَذَا خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ صَلَاةٍ فِيمَا
سِوَاهُ إِلَّا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ

(بخ. ت. حم. عن أبي هريرة)

(*Salâtün fî mescidî hâzâ, hayrun min elfi salâtin fîmâ sivâhu*) “Benim şu mescidimde kılınan bir namaz, başka mescidlerde kılınan bin namazdan daha hayırlıdır, daha sevaplıdır; (*ille'l-mescide'l-harâm*) ancak Mescid-i Haram müstesnâ...” diye Peygamber SAS Efendimiz bildiriyor.

Sübhanallah! Bin kat daha sevap oluyor. Az değil. Yani, orada insan bir gün namaz kılsa, bin gün olacak! Ne kadar büyük sevaplar var. Maşaallah!

“—Yalnız Beytullah’ın, Kâbe’nin etrafındaki Mescid-i Haram müstesna.” diyor, Peygamber Efendimiz!

Neden? Orası Kâbe’nin olduğu yer. Orada sevap yüz bin misli... Yani, burada kılınan namaza göre, orada yüz bin misli fazla sevap. Sübhanallah!

Müsned, c.III, s.343, no:14735; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.486, no:4147; Tahavî, *Şerhu Maânî*, c.III, s.127, no:4437; Câbir ibn-i Abdullah RA’dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.184, no:1605; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.II, s.112, no:774; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.216, no:1225; Tahavî, *Şerhu Maânî*, c.III, s.126, no:4420; Sa’d ibn-i Ebî Vakkas RA’dan.

Heysemî, *Müsnedü'l-Hâris*, c.I, s.469, no:397; Hz. Ali RA’dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.235, no: 34819-34822 ve s.257, no:34934; *Keşfü'lHafâ*, c.II, s.27, no:1605; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIV, s.3, no:13642-13647; RE. 309/12.

Hepsi namaz ama, Rabbimiz beldelelerin şerefine göre sevabı artırıyor. Yapılan ibadetin yapıldığı yere göre artırıyor, kişinin kalbine, aklına, gönlüne, nuruna, düşüncesindeki temizliğe göre değiştiriyor.

Bir hadis-i şerifte diyor ki:²

إِنَّ الرَّجُلَيْنِ مِنْ أُمَّتِي لَيَقُومَانِ إِلَى الصَّلَاةِ
وَرُكُوعُهُمَا وَسُجُودُهُمَا وَاحِدٌ وَإِنَّ مَا بَيْنَ
صَلَاتَيْهِمَا مَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ

(*Inne'rracüleyni min ümmetî leyekùmâni ile's-salâti*) “İki insan camiye gelir, aynı namazı kılarlar. (*Rükûuhümâ ve sücûdühümâ vâhidün*) Rükûları ve secdeleri aynıdır. (*Ve inne mâ beyne salâteyhimâ ma beyne's-semâi ve'l-ard*) İkisinin namazları arası gök ile yer arası gibidir.” Yâni, birisi bin misli sevap alır gider, birisi bir namaz kılmış gibi olur.

Bu da şuur farkı... Zevk sahibi bir insanın sevabı çok olur. Şuurlu, edepli bir insanın, derin duygulu bir müslümanın namazı, ötekisinden bin misli yüksek oluyor.

b. Üç Aylar Geliyor

Sevabı çok olan bir mevsim geliyor her sene, müslümanların üzerine. Allah her sene yazmış, nasip etmiş! Bir mevsim geliyor; Receb ayı ile beraber Üç Aylar geliyor. Receb'in ilk gecesi, Regaib gecesi, meleklerin ayaklara kalktığı

² Gazzâlî, *Ihyâu Ulûmi'd-Dîn*, c.1, s.287.

gece!

Sevapların çok olması dolayısıyla, Regaib gecesi adını vermişler. Yani, rağbet edilecek, mükâfatların bol olduğu gece. Olağanüstü, fevkalâde nurlu, fevkalâde muhteşem manevî ziyafetler, o zamandan başlıyor. Regaib gecesi geçiyor, Mirac gecesi geliyor. Peygamber Efendimiz, Receb ayında Mirac'a çıkmış. Ne mübarek ay ki, o aydaki füyûzatın coşması, zirvesi, olarak Receb'in 27'sinde Efendimize Mi'rac nasip olmuş.

Ondan sonra, Berat gecesi geliyor. Berat gecesi Şaban'ın ortasında... Arapların "Beni Kelb" kabilesinin koyunlarının tüyleri sayısınca insanı, Allah o gece cehennemden azad ediyor, affediyor, bağışlıyor. Ne mübarek bir gece. Kulların kaderleri yazılıyor. Başlarına gelecekler, rızıklar, ölecekler, yaşayacaklar, hacca gidecekler, gitmeyecekler, hepsi o gecede, (mukadderat) yazılıyor, çiziliyor. Rızıklar, bolluklar, darlıklar, sıkıntılar, sevinçler yazılıyor.

Ondan sonra, bir Ramazan geliyor ki, insanlar Ramazan'ın kadrini, kıymetini hakkıyla bilmiş olsalardı, bütün senenin Ramazan olması için yalvarırlardı Allah'a. O kadar kıymetli bir ay. Cennetin kapıları açılıyor, cehennem kapıları kapanıyor. Şeytanlar zincirlere vuruluyor, bağlanıyorlar. Azgınlık yapamıyorlar, şaşkınlık yapamıyorlar. Sevaplar veriliyor, insanlar affoluyor, affoluyor, affoluyor!

Nihayet; Ramazan'ın içinde bir geceye geliniyor ki:

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ

(القدر: ٣)

(*Leyletü'l-kadri hayrun min elfi şehrin*) [Kadir Gecesi bin aydan daha hayırlıdır.] (Kadir, 97/3) buyruluyor.

Bin aydan daha hayırlı olan bir gece... Bin ayı on ikiye bölersek, yaklaşık seksen üç ediyor. Sanki gecesi-gündüzü,

çocukluğu-ihtiyarlığı, yokmuş gibi, seksen üç yıllık ibadetin sevabı veriliyor bir gecede.

Ne demek Kadir gecesi?

Kadr, iki mânâyâ geliyor: Bir: Kader ve takdir etmek mânâsıyla ilgili. Yani, Allah'ın mukadderatının, takdîrâtının, kaderin cilveleri ile ilgili gece.

Bir de kıymet mânâsına geliyor. Hani “Hiç bilmedin kadrime” derler. Kıymetli bir gece, muazzam bir gece. Müslümanlara büyük büyük ikramların olduğu bir gece. Bir keresinde de, Efendimiz, Ramazan'ın ortasında i'tikâfa girmiş o sene. Onuyla yirmisi arasında girmiş. Evvelce, birinden onuna kadar girmiş. İkinci sene; onuyla yirmisi arasında girmiş. Yirmisinde tam çıkacağı zaman, kendisine Allah tarafından bildirilmiş ki:

“—Çıkma.” Kadir gecesi ertesi günmüş, itikaftan çıkmamış. Böylece, Kadir gecesini de elde etmişler. Onun sevabını da, kazanmış oluyor, sahabe-i kiram! Ondan sonra da; “Ramazan'ın yirmisinden sonraki günlerin içinde arayın,

Kadir gecesini; bundan sonra oralarda olacak!” diye bildirmiş.

Bir keresinde Allah-u Teâlâ Hazretleri, Kadir gecesini hakkında Efendimiz’e bir bilgi bahşetmiş; O da mescide gelmiş, sahabe-i kiramına o bilgiyi vereceği sırada, iki kişinin ihtilafı olmuş. Aralarında dava olmuş Efendimiz’e müracaat etmişler. Onlarla meşgul olduktan sonra demiş ki:

“—Ben size Kadir gecesinin zamanını bildirecektim ama, Allah bana unutturdu. Bu davayı halledeyim, dargınları barıştırayım, arayı düzelteyim derken, Allah tarafından hatırımdan çıkartıldı.”

Bir menkıbe vardır:

“—Lokman Hekim, ölüme çareyi bulmuş, ölümün ilacını da bulmuş. Misis nehrinin üzerinde, köprüde dururken, Cebrail bir kuş şeklinde gelmiş ve eline vurmuş, reçetesini düşürttürmüştür” derler.

Ölüme çare bulunursa, herkes dünyada kalacak. Ölüm de, doğum da şart. Rahmetli dedem yetmiş geçmişti de, biraz rahatsızlandı sonradan. Ben vefatı zamanında İstanbul’daydım, o

Çanakkale’deydi. Yalnız demiş ki: “—Yâ Rabbi artık emânetini al!”

Bazen insan istemiyor artık yaşamayı.

Peygamber Efendimizin zamanından önce yaşamış, bir Arap şairi var, Lebîd ibn-i Rebia isimli. Yüz elli altı sene yaşamış mübarek. İslâm’dan önce yaşamış, İslâmî devreyi görmüş, erişmiş; İslâm’dan sonra, Hazreti Ömer devrine

kadar da yaşamış. Uzun bir hayat sürmüŝ. Őiiri dikkatimi çekiyor:

“—Bıktım ŝu hayattan, usandım; insanların, ‘Nasılsın?’ demelerinden bıktım!” diyor.

Demek ki, hasretlik de oluyor insanda, bir zaman geliyor:

“—Yâ Rabbi! Kavuşmak istiyorum sana!” diye.

Peygamber Efendimize, Allah, Kadir gecesinin gününü unutturmuş, söylettirmemiŝ. Ama, hepsi hikmetli. Hepsi yerli yerinde. Ramazan’ın son on gününde i’tikâfa girsinler, araştırsınlar, gayret sarf etsinler. Kadir gecesine rastlasalar bile, rastladıklarından tam emin olmasınlar da, güvenmesinler kendilerine:

“—Ben Kadir gecesini yakaladım, eriştim, ihya ettim. Namazlıydım, oruçluydum, efendim tesbih çektim, sevaplar kazandım. Seksen üç sene cebimde hazır...” vs. gibi bir duruma düşmesinler diye, bildirmemiŝ Allah...

O da güzel, o da güzel! Güvenmesinler, ŝaşırmasınlar, ŝımarımasınlar, gaflete düşmesinler, ibadette gevşemesinler, ŝevk duysunlar, arasınlar diye, gizlemiŝ. Bin aydan daha hayırlı. İnsan ömründe, Kadir gecesini bir defa rastlatabilse, tutturabilse seksen üç yıllık, hayırlı bir mükâfatı kazanıyor. Çok büyük bir mükâfat! Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlemizi, cümlenizi, ibadetleri büyük mükâfatlar kazanacak tarzda, kaliteli işlemeğe muvaffak etsin!

c. Kur’an-ı Kerim’in Tesiri

İhlasla, huşû ile, huzur-u kalb ile olunca,

sevap çok oluyor. Sabah namazlarından sonra mihrapta okunan bir aşr-ı şerif biliyorsunuz. Kur'an-ı Kerim hakkında Allah-u Teâlâ Hazretleri buyuruyor ki:

لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خَاشِعًا
مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ

(الحشر: ٢١)

(*Lev enzelnâ hâze'l-kur'âne alâ cebelin lera-aytehû hàşian mütesaddian min haşyeti'llâh*)
“Eğer biz bu Kur'an'ı bir dağa indirseydik, muhakkak ki onu, Allah korkusundan baş eğerek, parça parça olmuş görürdün.” (Haşr, 59/21) buyruluyor.

Yâni, “Kur'an-ı Kerim'in hürmetinden, Kur'an'a izzetinden, Kur'an'ın karşısındaki ürpermesinden, dehşetinden, duygulanmasından dağ, çatır çatır, parçalanırdı, eğilirdi!” diye bildiriyor.

İnsanoğlu; yumuşak etten ve kemikten yaratılmış olan sizler ve bizler dağların dayanamadığı bir hitaba mazhar olmuşuz. Dağların çatır çatır çatlayıp eğildiği, eğileceği muhteşem bir hitaba mazhar olmuşuz. Allah'ın büyük kelâmı.

Allah, işte o duyguyu, o saygıyı, taş ve topraktaki, dağdaki, tarif edilen o Allah korkusunu, o eğilmeyi bizim gönlümüze de ihsan etsin...

Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki:

“—Allah-u Teâlâ Hazretleri, yapılan ibadetlerin, ancak ihlâsla yapılanını kabul eder, başkasını

kabul etmez.”

Herkes, ben namaz kıldım diye, hemen kabul olacak” dememeli. Allah, ihlaslı yapılanı kabul eder. İhlas ne demek? Hâlis demek. Türkçesi, katışıksız, hilesiz... Meselâ halis tere- yağı, halis som altın, halis gül yağı, halis ipek, halis yün diyoruz. İhlas da, namazı, ibadeti, kulluğu, müslümanlığı, halis, katışıksız yapmaktır.

Ne karıştırılabiliyor ibadete? İbadetin niyetine bozukluklar girer, duygularına bozukluklar girer; o zaman Allah kabul etmiyor. Allah, sırf kendisi için halisane yapılmasını istiyor

ibadetin. Kendisine bağlı olarak yapılmasını istiyor. Dinin ihlas ile olmasını emir ediyor, tavsiye ediyor. Allah-u Teâlâ Hazretleri, gönüllerimizi katışıklıklardan, karışıklıklardan pâk eylesin!

Kafamızda bin bir türlü fikir, gönlümüzde binbir türlü düşünce var. Yalnız size değil, kendime de söylüyorum, insanoğlunun genel yapısı olarak söylüyorum. Kusurluyuz, dışımızı süslüyoruz! Niye süsleriz dışımızı, niçin giyiniyoruz? Niye iyi bir kumaş arıyoruz? Niye bir iyi ayakkabı arıyoruz? Niye yüzük takıyoruz? Niye, güzel kıyafetler giyiyoruz?

Dışarıdan görene karşı ayıp olmasın diye. Niye kirlî gezmiyoruz? Niye yırtık-yamalı gezmiyoruz? Ayıp olmasın diye.

Ama, Allah insanların gönlüne bakıyor. Elbisesine bakmıyor ki... “Nereden aldın, kaçâ aldın, pahalı mı, kaliteli mi, iyi bir terzi mi dikti?” demiyor ki, Allah-u Teâlâ Hazretleri.

İnsanların kalplerine, gönlüne bakıyor. İnsanın gönlünün temiz, pâk, güzel, asil duygularla dolu olması lâzım.

Arkadaşlarıma ben rica ettim. Bir kitabı karıştırırken, Hocalarımızdan Gümüşhaneli Ahmed Ziyaeddin Efendi'nin "güzel duygular hangileri, çirkin duygular hangileri" diye çok nefis bir sıralama yapmış. "Aman bunu teksir edin, Kadir gecesinde camiye gelen kardeşlerimize birer tane tutuşturalım; şunları bir okusunlar; iyi huyları, kötü huylan, yani kalbi pisleten, kalbi karıştıran, kalbin evsafım bozan, gönlü bulandıran, kafayı bulandıran çirkinlikleri millet bir bilsin; korunsun onlardan diye, onların bir listesini hazırlayın!" dedim.

Altmış dokuz tane çirkin huy saymış. Ömrü ilimle, irfanla, hadisle geçmiş mübarek insanın. Bir insanın, Allah tarafından sevgili kul olması için kalbi nasıl olmalı? Altın gibi olmalı? Çok hoşuma gitti, ben okudum. İstedim ki siz de bilin, bu katışıklıkları, bu hastalıkları. Bu manevî kirleri, bu manevî mikropları siz de bilin. Bunlardan korunun. Hem kendinizi tanıyın, hem de başkalarını o terazide tartın.

Hocalarımızdan birisinin halîfelerinden, dervişlerinden birisi,

Mizânü'l-İrfan diye bir kitap yazmış, diyor ki:

Bilmek istersen Hüdâ-yı Azîmü'ş-şânını, Al da Mizan ile tart irfanını...

"Bu kitabı al! Senin kendi irfanın ne derecedeymiş? Terazide bir tart!" diyor. İnceleyin, göre-

ceksiniz; her halde benim duygulandığım gibi, siz de duygulanacaksınız. O kötü duygular, kötü fikirler, kötü huylar, çirkin vasıflar nelermiş? Ne kadar ince şeylerden bahsediyor...

Kötü huylara. dikkat edelim, aziz kardeşlerim! Allah, madem temiz kalbi seviyormuş, mademki dışa bakmıyormuş, kafaya, kalbe gönle bakıyormuş ve kalbin temiz olmasına, halis olmasına dikkat ediyormuş, onların da listesinin bilinmesi lâzım! Allah saklasın, inşaallah yoktur içinizde o duygulardan, o huylardan; eğer varsa, onları kalbinizden atın! Başkasında varsa, onun da, öyle bir insan olduğu anlaşılmiş oluyor. Onun da düzelmesi için gayret edersiniz, arkadaşça nasihat edersiniz, ikaz edersiniz:

“—Bak ben kitaplarda böyle okudum!” diye, birbirinize nasihat ede ede, samimi olarak birbirimizi ikaz ede ede, Allah’ın rızasına beraberce varırız.

Rabbimiz, bizi, güzel duygularla böyle bir araya getirip topladığı gibi, şu halimizle, zâyiatsız, eksiksiz, ayırımımsız, hepimizi Peygamber Efendimiz’in “Livaü’l-hamd’i altında, toplasın... Peygamberlerle, siddîklarla, şehidlerle, salihlerle beraber cennetine dahil eylesin!

Cemaliyle, cümlelerinizi cümlemizi müşerref eylesin! Âmîn.

d. Cuma Gecesi ve Günü

Muhterem kardeşlerim!

Ben sizleri, Avustralya’da İslam’ın tohumları olarak görüyorum. Siz tohumsunuz. Bu topraklara gelmişsiniz, Allah sizi kaderin rüzgârıyla bu topraklara savurmuş, sürüklemiş, getirmiş. Siz burada kök salıyorsunuz. İnşaallah siz çalışırsanız, bu diyarlar İslâm diyarı olur.

Anadolu, önceleri gayr-i müslim diyarı olduğu halde, sonra İslâm diyarı olmuş. Kafkasya, gayr-i müslim diyarıymış, İslâm diyarı olmuş; Balkanlar gayr-i müslimlerin diyarıymış, İslâm diyarı olmuş. İnşaallah, Avustralya da bir zaman gelir, kurtulur. İnşaallah buralarda da, sizin himmetinizle, gayretinizle, çalışmalarınızla, zürriyetlerinizle, Allah İslâm’ı yerleştirir, geliştirir, kuvvetlendirir! Dünyamız da, ahiretimiz de bahtiyar olur. İki cihanda, Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin lütuflarına nail oluruz.

Kadir gecesi ne zaman? Allah bilir! Ama bir şeyi net olarak biliyoruz. Bir büyük de öyle söylemiş zaten:

“—Kadir gecesi saklı ama ey müslümanlar, cuma gecesi belli.”

Yani ne korkuyorsun, Kadir gecesi saklı diye? Cuma gecesi öyle muazzam bir gece ki... Çok sevaplı bir gece; bu her hafta belli... Bu, yılda bir değil, hafta da bir geliyor. Yedi günde bir, karşısına geliyor insanın elhamdülillah!. Cuma gecesi fevkalâde kıymetli bir gece. Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin lütfunun cûşa geldiği,

galeyana geldiği, rahmet deryasının dalgalanıp taştığı bir gece, nurlu bir gece. Gündüzü de nurlu feyizli bir gündüz.

Aziz kardeşlerim!

“—Cumanın gündüzünde de bir saat var” diyor, Peygamber Efendimiz. Hangi saat? O da saklı cumanın içinde!

“—Kim o saate denk getirirse duasını, ibadetini, kabul olur.” diyor.

Demek ki, cuma gününe de, Kadir gecesine dikkat ettiğimiz gibi, dikkat etmemiz lâzım. Camiye erken gelmemiz, cumanın sabahından itibaren biraz intizama girmemiz, kalkınca bir gusül abdesti almamız, tertemiz giyinmemiz lâzım. Cuma’da mümkün olduğu kadar randevu vermememiz, mümkün olduğu kadar başka işlerle meşgul olmamamız, camiye erken gelmemiz lazım!

Camiden çıktıktan sonra da, ikindiye kadar arkadaş ziyareti, kabir ziyareti gibi, hayırlı işlerle, dualarla, zikirlerle güzelce geçirmeğe çalışmak lâzım. Elhamdülillah, cuma be ı.

Hiçbir yerde de şaşmıyor. Araplar şöyle başladı, Türkler böyle başladı, diye ihtilaf da yok burada. Cuma her yerde cuma Onun için, bu vesilelerin her birisi, Allah’ın bize birer lütfudur. Allah bu vesileleri tutup, yakalayıp, hepsine yapışıp, rızasını kazanmayı nasip eylesin!

e. Allah Duaları Kabul Eder

Allah Teâlâ Hazretleri'nin bir müjdesi daha var diyor ki, Peygamber Efendimiz SAS:

“—Bir kimse hâlisâne cenneti isterse, Allah ona cenneti nasip eder. Yeter ki hâlisâne istesin, niyetinde hâlisâne o duygu olsun.”

Gene kalbe geldi iş. Dönüp dolaşıp kalbe geliyor. “Bir insan hâlisâne cehennemden korunmayı isterse, Allah onu cehennemden korur.” İsteyin! Cenneti isteyin! Cehennemden korunmayı kalbinize yerleştirin. O zaman Allah veriyor çünkü, onun keremine yakışan bu.

أَدْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ

(المؤمن: ٦٠)

(Üd'unî estecib leküm) “Bana dua edin, ben sizin duanızı kabul ederim! Bana dua ederseniz, sizin duanızı karşılıksız bırakmam!” (Mü'min, 40/60) diyor. Yeter ki dua etsin kul. Dua nedir? Ne olacak, bir laftan ibaret değil mi?

Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki:³

الدُّعَاءُ سِلَاحُ الْمُؤْمِنِ

(ع.ك. عن علي)

³ Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.669, no:1812; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.I, s.344, no:439; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.116, no:143; İbn-i Hacer, *Metâlibü'l-Âliyye*, c.IX, s.421, no:3414; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.223, no:3085; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.221, no:17198; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.172, noHz. Ali RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.II, s.62, no:3117; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.403, no:1292; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XII, s.500, no:12408.

(*Ed-duâü silâhu'l-mü'min*) “Dua müslümanın silahıdır.” Patriot füzesinden de kıymetlidir, kuvvetlidir. Yerinde, zamanında denk geldi mi, zalimin saltanatını yıkar. Evliyanın birisi, Allah’ın bir mazlum kulu, bir köşeye çekilip bir dua etti mi, zalimin ikbalini bir âh bile keser. Mahvolur zalim...

Bizim memlekette birisi, yönetici olduğu için dul bir kadının tarlasına, bir haksız işlem yapmış. O kadın da demiş: “—Niye bunu böyle yapıyorsun?” Anlatamamış derdini, beddua etmiş. “—İki gözün önüne aksın! Yâni kör olasın!” demiş. Kadın ne yapsın? Başka çare bulamayınca; yönetici de “Âmîn!” demiş, kadına karşı. “—Köpeğin duası kabul olsaydı, gökten kemik yağardı.” demiş. Öyle şey olur mu? Köpek değil ki karşıdaki, bir hak sahibi. Hakkını istiyor. Alay ediyor yani, bir de “Amîn!” demiş. Neyse, Allah kusurlarını affetsin... Sonra onu gene ben camide filân gördüm de, Allah rahmet eylesin, sonra öldü. Ama gözü kör oldu. Zengindi, parasının kıymeti yok. Hepsi, hepsi gitti işte! Genç yaşında da öldü. “—Alma mazlumun âhını, çıkar aheste âheste.”

Böyle yapa yapa çıkarttırır Allah! Burnundan fitil fitil getirtebilir.

Onun için “Dua müslümanın silâhıdır.” diyor Peygamber Efendimiz. “Dua tesirlidir.” diyor.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:⁴

70 Tirmizî, *Sünen*, c.XI, s.459, no:3471; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.670, no:1815; Abdullah ibn-i Ömer RA’dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.234, no:22097; Heysemî, *Mecmaü’zZevâid*, c.X, s.219, no:17191; Muaz ibn-i Cebel RA’dan.

الدُّعَاءُ يَنْفَعُ مِمَّا نَزَلَ وَمِمَّا لَمْ يَنْزِلْ

(ك. عن ابن عمر)

RE. 207/14 (*Ed-duàù yenfeu mimmâ nezele, ve mimmâ lem yenzil*) [Dua etmek, inmiş belâ ve musibetlere karşı da, henüz inmemiş olan belâ ve musibetlere karşı da fayda verir.]

“Gelen belâyı def eder, gelecek olanı getirtmez, durdurur.” diyor. Tesiri var! Allah, gelecek belâyı def eder. Gelmiş belâyı kaldırtır. Kaç çeşit tesiri var. Dua edersin, olur.

Sidney’e gitmiştik. Orada bir hoca anlattı:

“Benim akrabamdan birisi çok iyi, hoca bir insandı, ârif insandı” dedi. Demiş ki:

“—Al evlâdım ocaktan şu maşayı!”

Almış.

“—Kaldır tut.” demiş, tutmuş.

“—Çek elini şimdi, maşayı bırak orada!” demiş, havada bırakmış.

Bıraktığında maşa orada duruyormuş. Masal değil, efsane değil. Demek ki, Allah, sevdiği kulunun istediğini ihsan ediyor. Olağanüstü şeyler nasib ediyor. Yeter ki insan istesin.

Kafasına cenneti, cennetin sevgisini koydu mu, ahiretin sevgisini koydu mu, “Cenneti istiyorum yâ Rabbi!” dedi mi, Allah onun gönlüne yumuşaklık verir, kötülüklerden döndürür, iyi hale getirir. Bakarsın bir gün, “Allah Allah! Sen

de mi müslüman olacaktın. Seni de mi camide görecektim? Rüyada görseydim inanmazdım.” diyeceğin insanı camide görürsün.

Ben Amerika’da seyahata çıktım. Clevelan diye bir şehirde müslümanlarla oturduk. Cuma namazı kıldırıttılar bana... Oturduk, sohbet ediyoruz. Dağ gibi Amerikalı, zenci asıllı, Afrika asıllı bir müslüman hizmet ediyor. (Onlar *Black Muslim* demiyorlar, kızıyorlar, *Bilâlî* diyorlar kendilerine... Bilâl-i Habeşî gibi demek istiyorlar.) Pervane gibi hizmet ediyor ama, dağ gibi boylu poslu... Biraz yaşlanmış ama, levent, çok dinç... Birisi bana eğildi, dedi ki:

“—Bu buranın mafya çetesinin reisiydi.” dedi.

Sübhanallah, yâ mukallibe’l-kulûb! Ey gönülleri oradan oraya döndüren Rabbü’l-âlemîn!.. Sen bir gansteri, çete reisini mum gibi yap, müslüman yap, huzurunda secdeye eğilen, Allah korkusundan gözleri yaşaran bir insan haline getir... Ne büyüksün yâ Rabbi!

Her şeye kâdir olan Allah...

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ

(الأنعام: ٩٥)

(*Yuhricü’l-hayye mine’l-meyyiti*) [Ölüden diriyi çıkarır.] (En’am, 6/95)

Ölüden diri çıkartır. Taştan su çıkartır. Ummadığı şeyleri nasib eder. Yeter ki sen kalbini temizle, iyi şey iste! Yeter ki sen kötülükten kurtulmak iste!

“—Yâ Rabbi! Ben içki içiyorum, kurtar beni bu içkiden... Hiç memnun değilim.”

“—Yâ Rabbi, ben bu kötülüklerin kötü olduğunu biliyorum, yapmamak istiyorum. Şeytan beni kandırıyor, arkadaşlar

kandırıyor, nefsim kandırıyor. Kurtulmak istiyorum bundan... Yâ Rabbi, yakın zamanda kurtar beni!” de, Allah kurtarır.

Kime müracaat edeceksin? Allah’a... Her şeyi yapabilen kim? Allah-u Teâlâ...

Onun için, elimizde el-hamdü lillâh dua gibi, Allah’ın bir lütfü var. Kur’an-ı Kerim’de:

أَدْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ

(المؤمن: ٦٠)

(Üd’ünî estecib leküm) “Bana dua edin! Ben sizin duanızı karşılıksız komam!” (Mü’min, 40/60) diye vaadi var.

El-hamdü lillâh! Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin sayılamayacak kadar nice nice nimetlerine mazharız. Ne mutlu... Bunları elden kaçırmayın!

Bu kadar imkânın arasında, bu imkânlardan istifade etmeyen nasibsizlerden etmesin Allah bizi... Bu nimetleri, değerlendirmeyi nasip etsin... Güzel bir hayat sürmeyi nasip etsin... Faydalı, asil bir hayat sürmeyi nasip etsin...

Arkamızdan bizi rahmetle anmalarına sebep olacak hayırlı bir ömür sürmeyi nasip etsin... Ahirette de, sevdiği kulu olarak lütfuna

erdirsin... Cennetiyle cemaliyle, cümlemizi
müşerref eylesin...

Bi-hürmeti esrarı sûreti'l-fâtihah!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

11. 04. 1991 - Coburg Melbourne / AVUSTRALYA

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak
ulaşmak için tıklayınız.](#)

